

EUROOPA KOHTU OTSUS

14. oktoober 1980*

Kohtuasjas 812/79,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Circuit Court of the County of Cork (Corki maakonna ringkonnakohus, Iirimaa) esitatud eelotsusetaotlus nimetatud kohtus pooleliiolevas menetluses järgmiste poolte vahel:

Attorney General (Kohtujurist)

ja

Juan C. Burgoa,

EMÜ asutamislepingu artikli 234 ning ühinemistingimusi ja aluslepingutesse tehtavaid muudatusi käsitleva 22. jaanuari 1972. aasta akti artikli 5 tõlgendamise ning 1964. aasta Londoni kalanduskonventsiooni ja kalandust käsitlevate ühenduse õigusnormide teatavate sätete tõlgendamise kohta,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president H. Kutscher, kodade esimehed P. Pescatore ja T. Koopmans, kohtunikud J. Mertens de Wilmars, Lord Mackenzie Stuart, A. O'Keefe, G. Bosco, A. Touffait ja O. Due,

kohtujurist: F. Capotorti,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

Põhjendused

1. Circuit Court of the County of Cork esitas 7. detsembri 1979. aasta määrusega, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. detsembril 1979, EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel neli küsimust asutamislepingu artikli 234 tõlgendamise kohta ning Iirimaa kalanduspiirangute suhtes kohaldatava korra kohta.
2. Need küsimused on kriminaalmenetluse käigus kerkinud Hispaanias registreeritud kalalaeva kapteni vastu, keda süüdistatakse kalapüügis ja kalapüügi üritamises

---

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Iirimaa kalastuspiirkonnas ilma loata ning selliste võrkudega pardal, mille võrgusilma suurus on kõnealuses kalastuspiirkonnas keelatud.

3. Süüdistatava vastu esitatud süüdistuses väidetakse, et ta pani selle teo toime 10. juulil 1978, mil tema juhitud laeva koordinaadid olid 51° 55' põhjalaiust ja 11° 10' läänepikkust, s.o 20 meremiili lähtejoonest eemal, kusjuures Iirimaa oli laiendanud oma kalastuspiirkonda 200 meremiilini lähtejoontest alates 1. jaanuarist 1977.
4. Süüdistatav esitas Circuit Courtile väite, et 9. märtsi 1964. aasta Londoni kalanduskonventsiooniga (UN Treaty Series 581, nr 8432), mille osapooled on Hispaania ja Iirimaa, on talle antud eelnevad õigused, mis ühenduse õigusega üldiselt ning eelkõige asutamislepingu artikliga 234 jätkuvad või säilivad, ning siseriiklik kohus esitas Euroopa Kohtule neli küsimust ühenduse õiguse tõlgendamise kohta.

Artikkel 234 (esimene, teine ja kolmas küsimus)

5. Kolm esimest küsimust on sõnastatud järgmiselt:
  1. Kas Rooma lepingu artiklis 234 on kehtestatud õigused ja kohustused:
    - a) Euroopa ühenduse institutsioonide jaoks;
    - b) ühenduse liikmesriikide jaoks?
  2. Kas Rooma lepingu artikliga 234 või ühenduse õiguse mõne muu eeskirjaga säilitatakse või järgitakse nende lepingute soodustatud isikute õigusi, kelle suhtes kohaldatakse Rooma lepingut, mida liikmesriikide kohtud peavad järgima?
  3. Kas 1964. aasta Londoni kalanduskonventsioon on selline leping, mille suhtes kohaldatakse Rooma lepingu artiklit 234, kohandatuna seoses Iirimaa, Ühendkuningriigi ja Taaniga ühinemisakti artikliga 5?
6. Asutamislepingu artikli 234 esimeses lõigus on sätestatud, et asutamislepingu sätted ei mõjuta õigusi ja kohustusi, mis tulenevad enne asutamislepingu jõustumist sõlmitud lepingutest ühelt poolt ühe või mitme liikmesriigi ja teiselt poolt ühe või mitme kolmanda riigi vahel. See ei piira asjaomase liikmesriigi kohustust võtta kooskõlas kõnealuse artikli teise lõiguga kõiki asjakohaseid meetmeid, et kõrvaldada igasugused vastuolud selliste lepingute ja asutamislepingu vahel. Artikkel 234 on üldise ulatusega ning seda kohaldatakse, olenemata teemast, iga rahvusvahelise lepingu suhtes, mis võib mõjutada asutamislepingu kohaldamist.
7. Ühinemisakti artikli 5 alusel peab asutamislepingu artiklit 234 kohaldama Iirimaa puhul enne ühinemist sõlmitud lepingute või konventsioonide suhtes. Iirimaa ja Hispaania puhul jõustus Londoni kalanduskonventsioon 15. märtsil 1966. Selle olid mõlemad riigid allkirjastanud ja ratifitseerinud enne kuupäeva, mil Iirimaa ühines ühendusega. Kuna Iirimaa on seega enne ühinemist sõlmitud

konventsiooni alusel seotud kohustusega Hispaania suhtes, kohaldatakse artikli 234 esimest lõiku.

8. Nagu Euroopa Kohus on juba leidnud oma 27. veebruari 1962. aasta otsuses kohtuasjas 10/61 (komisjon v. Itaalia, EKL 1962, lk 7), on selle sätte eesmärk näha vastavalt rahvusvahelise õiguse põhimõtetele ette, et asutamislepingu kohaldamine ei mõjuta asjaomase liikmesriigi kohust austada kolmandate riikide õigusi, mis tulenevad eelnevatest lepingutest, ning täita neist tulenevaid kohustusi.
9. Kuigi artikli 234 esimeses lõigus nimetatakse üksnes liikmesriikide kohustusi, ei saavutaks see oma eesmärki, kui see ei näeks ette, et ühenduse institutsioonid ei tohi takistada liikmesriikide eelnevatest lepingutest tulenevate kohustuste täitmist. Ent see ühenduse institutsioonide kohustus on seotud üksnes sellega, et nad lubavad asjaomasel liikmesriigil täita oma kohustusi, mis tulenevad eelnevatest lepingutest, ning see ei ole asjaomase kolmanda riigi puhul ühenduse jaoks kohustuslik.
10. Kuna artikli 234 esimese lõigu eesmärk on kõrvaldada kolmandate riikidega eelnevalt sõlmitud lepingute täitmise kõik takistused, mis võivad tekkida liikmesriigi ühinemisel, ei saa sellega muuta selliste õiguste laadi, mis võivad asjaomastest lepingutest tuleneda. Sellest järeldub, et kõnealuse sättega ei saa anda isikutele, kes toetuvad enne asutamislepingu jõustumist või olenevalt asjaoludest enne asjaomase liikmesriigi ühinemist sõlmitud lepingule, õigusi, mida liikmesriikide siseriiklikud kohtud peavad järgima. Samuti ei mõjuta see vastupidiselt õigusi, mis isikutel sellisest lepingust tulenevalt olla võivad.
11. Tuleks anda vastavalt järgmised vastused:
  - a) esimesele küsimusele: asutamislepingu artiklit 234 tuleb tõlgendada nii, et asutamislepingu kohaldamine ei mõjuta ei liikmesriigiga enne asutamislepingu jõustumist või olenevalt asjaoludest enne liikmesriigi ühinemist sõlmitud lepingust tulenevate kolmanda riigi õiguste järgimise kohustust ega selle liikmesriigi poolt lepingust tulenevate kohustuste täitmist, ning et järelikult ei tohi ühenduse institutsioonid takistada asjaomasel liikmesriigil nende kohustuste täitmist;
  - b) teisele küsimusele: asutamislepingu artikliga 234 iseenesest ei saa anda isikutele, kes toetuvad mõnele lepingutest, millele on osutatud esimese küsimuse vastuses, õigusi, mida liikmesriikide siseriiklikud kohtud peavad kaitsma, ega mõjutada vastupidiselt õigusi, mis isikutel sellisest lepingust tulenevalt olla võivad;
  - c) kolmandale küsimusele: asutamislepingu artikli 234 esimest lõiku kohaldatakse Iirimaa ja Hispaania vahel 1964. aasta Londoni kalanduskonventsiooniga kehtestatud õiguste ja kohustuste suhtes.

Iirimaa erandliku kalastuspiirkonna suhtes kehtiv kalanduskord (neljas küsimus)

12. Neljandas küsimuses küsib siseriiklik kohus, kas Iirimaa õiguse kohaselt selles kohtus pooleliolevas kriminaalmenetluses süüdistatava süüdimõistmine oleks ühenduse õigusega vastuolus.
13. Kuigi Euroopa Kohus ei saa teha otsust asutamislepingu artikli 177 kontekstis siseriikliku õiguse kehtivuse või tõlgendamise kohta, on siseriiklike kohtute aitamise eesmärgil tema pädevuses tuua sellest hoolimata välja ühenduse õiguse küsimused, mille tõlgendamine on vajalik selleks, et siseriiklik kohus saaks teha seal toimivas vaidluses otsuse vastavalt ühenduse eeskirjadele.
14. Kohtuasja toimikust ja Euroopa Kohtus toimunud arutelust selgub, et Circuit Court of Corki kahtlused on seotud küsimusega, kas Hispaanias registreeritud kalalaevade suhtes võib kohaldada korda, millega neilt nõutakse loa taotlemist Iirimaa kalastusvööndi jaoks, mis asub 12 ja 200 meremiili vahel lähtejoontest, tunnistades vastuvõetavaks, et Londoni konventsioonis viidatakse üksnes kuni 12 miilini ulatuvale vööndile.
15. Siseriiklikus kohtus väitis *Attorney General*, et sellist luba nõuti Iirimaa 1959. aasta kalandusseaduse (konsolideeritud) (muudetud 1978. aastal) punkti 222 alapunkti a alusel, millega keelatakse välismaise merekala laeva pardal oleval isikul kalastada või üritada kalastada ajal, mil laev asub Iirimaa erandlikus kalastuspiirkonnas, välja arvatud juhul, kui tal on seadusega lubatud seda teha.
16. Selline nõue ei ole ühenduse õigusega vastuolus. Nagu komisjon õigesti väitis, kehtivad tegelikult liikmesriikide kalastusvööndite suhtes, mis asuvad kuni 200 meremiili Põhjamerest ja Atlandi ookeani rannikust, ühenduse kalanduseeskirjad. Käesoleva kohtuasja sündmuste ajal, 10. juulil 1978, reguleeris Hispaania kalalaevade õigusi kalastada 200 miili ulatuses Iirimaa läänerrannikust nõukogu 21. juuni 1978. aasta määrus nr 1376/78, millega pikendatakse kuni 31. juulini 1978 teatavaid ajutisi meetmeid kalavarude kaitseks ja majandamiseks, mida kohaldatakse Hispaania lipu all sõitvate laevade suhtes (EÜT L 167, lk 9).
17. Eespool nimetatud määrusega nr 1376/78 eelkõige pikendati nõukogu 20. veebruari 1978. aasta määruse (milles sätestatakse teatavad ajutised meetmed kalavarude kaitseks ja majandamiseks, mida kohaldatakse Hispaania lipu all sõitvate laevade suhtes) teatavaid sätteid ajavahemikuks 21. veebruarist kuni 31. maini 1978 (EÜT L 49, lk 1). Selliselt pikendatud sätete hulgas oli säte, millega nähakse ette, et kalastada tohib litsentsi alusel, mille on komisjon andnud välja ühenduse nimel, ning et kalastamisel tuleb täita muid kaitse- ja järelevalvemeetmeid, nagu teatavate võrgutüüpide kasutamise keelamine merluusi püügil ning kaaspüügi piiramine.
18. Kõigist neist sätetest järeldeb, et kõnealusel ajal tulenes keeld, mille kohaselt Hispaanias registreeritud laevad ei võinud ilma loata kalastada Iirimaa läänepoolse rannikuga piirnevas kalastuspiirkonnas, ühenduse õigusest ja eriti määrusest nr 1376/78. Kuna selle määrusega ei olnud nähtud ette mingeid karistusi kõnealuse keelu rikkumise puhul, pidid Iirimaa ametiasutused võtma

kõik asjakohased meetmed, et tagada selle rakendamine, ning nad tegid seda, lisades konsolideeritud kalandusseadusse punkti 222 alapunkti a.

19. Põhikohtuasja süüdistatav teatas, et ühenduse kalandusmeetmed võeti vastu ühepoolselt ning et need olid seetõttu õigusvastased. Väideti, et ühelt poolt rikkusid need rahvusvahelise õiguse põhimõtet, mille kohaselt peab iga riik tunnustama oma kalastusvetes tavapäraseid kalapüügiõigusi. Teiselt poolt olid need vastuolus Londoni konventsiooni mõttega, mida tuleks mõista nii, et pärast kalastuspiirkonna laiendamist kohaldatakse sama korda kuni 200 miili ulatuses, arvestades, et kõnealuses konventsioonis tunnustati tavapäraseid kalapüügiõigusi 6–12 miili vööndis.
20. Ei ole vaja kaaluda kõnealuste ettepanekute mõistlikkust ega otsustada, millist korda kohaldata kalastuspiirkondades 12 ja 200 miili vahel enne ühenduse eeskirjade jõustumist. Kuigi Euroopa Kohtu ülesanne on otsustada, kas ühenduse institutsioonide õigusaktid on kehtivad, kui nende kehtivus on vaidlustatud, ei nõua käesoleval juhul hõlmatud määruste nr 341/78 ja 1376/78 kehtivuse läbivaatamine selle olukorra hindamist, millega oli tegu enne kalavarude kaitset ja majandamist käsitlevate ühenduse meetmete kehtestamist.
21. Seoses sellega tuleb esiteks rõhutada, et ühinemisakti artikliga 102 nõutakse, et nõukogu määraks komisjoni ettepanekul kindlaks kalastustingimused, et tagada püügipiirkondade kaitse ning mere bioloogiliste ressursside säilimine. Määruste nr 341/78 ja 1376/78 preambulite põhjendustest nähtub, et kalastamise kontrolli võib saavutada püügilitsentside süsteemiga, mille puhul võib eeskirjade eiramise või kehtestatud kvootide ammendumise korral püügilitsentse ära võtta. Sellega on tegemist eelkõige juhul, kui püügikontrolli ei saa teha külgnevates rannikusadamates, sest kolmandate riikide kalalaevad naasevad püügi mahalaadimiseks tavaliselt oma päritolusadamasse.
22. Mereressursside kaitse üha kasvava vajaduse tunnustamine, mis oli juba ajendanud 1964. aasta Londoni kalanduskonventsiooni artikli 5 kehtestamise ning mida väljendati ühinemisakti artiklis 102, sundis ühendust sel ajal, kui kalastusvööndeid laiendati 200 miilini, alustama pikaajaliste vastastikuste lepinguteni jõudmiseks läbirääkimisi kolmandate riikidega, sealhulgas Hispaaniaga. Kooskõlastamiseks kaitse vajadust kalurite huvidega, kes tavapäraselt kalastasid kõnealustes vetes, nähakse nende lepingutega ette, et iga pool lubab oma 200 miilisesse vööndisse teise poole kalalaevu, et püüda teatavate kvootide ulatuses. Selle korra rakendamiseks nähakse lepingutes ette, et iga pool võib nõuda tema vetes kalastavatelt teise poole laevadelt litsentsi olemasolu.
23. Määrused nr 341/78 ja 1376/78 jõustati enne ühenduse ja Hispaania läbirääkimiste lõpetamist. Preambulite põhjendustes on märgitud, et kuni raamlepingu sõlmimiseni lähiajal ühenduse ja Hispaania vahel tuleks näha ette ajutised meetmed. Komisjoni poolt Euroopa Kohtule antud teabest ilmneb, et Hispaania ametiasutused tegid komisjoniga koostööd, et tagada selle ajutise korra rakendamine ning eelkõige korraldada ühenduse litsentside väljaandmine.

24. Eespool öeldust järeldeb, et ajutine kord, mille ühendus kehtestas oma eeskirjade kohaselt, kuulub ühenduse ja Hispaania vahel loodud suhete raamesse, et lahendada kaitsemeetmetega ja erandliku kalastuspiirkonna laiendamisega kaasnevaid probleeme ning tagada kalurite vastastikune juurdepääs vetele, mille suhtes kõnealused meetmed kehtivad. Nende suhete puhul kehtestati lisaks kord, mida eelnevalt kohaldati neis vööndites, et võtta arvesse rahvusvahelise õiguse üldist arengut avamerel kalastamise valdkonnas.
25. Sellest järeldeb, et määruse nr 1376/78 läbivaatamisel ei leitud selle määruse kehtivust mõjutavaid tegureid ning et järelikult ei ole siseriiklik õigusnorm, millega kehtestatakse karistused selles määruses ettenähtud keeldude rikkumise puhul, ühenduse õigusega vastuolus.

Kohtukulud

26. Kulusid, mida kandsid Prantsuse Vabariigi valitsus, Ühendkuningriigi valitsus ja Euroopa Ühenduste Komisjon, kes esitasid Euroopa Kohtule märkusi, ei hüvitata. Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotamise siseriiklik kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS,

vastusena Circuit Court of the County of Corki 7. detsembri 1979. aasta määrusega esitatud küsimustele, otsustab:

- 1. Asutamislepingu artiklit 234 tuleb tõlgendada nii, et asutamislepingu kohaldamine ei mõjuta ei liikmesriigiga enne asutamislepingu jõustumist või olenevalt asjaoludest enne liikmesriigi ühinemist sõlmitud lepingust tulenevate kolmanda riigi õiguste järgimise kohustust ega selle liikmesriigi poolt lepingust tulenevate kohustuste täitmist, ning et järelikult ei tohi ühenduse institutsioonid takistada asjaomasel liikmesriigil nende kohustuste täitmist.**
- 2. Artikliga 234 iseenesest ei saa anda isikutele, kes toetuvad mõnele lepingutest, millele on osutatud esimese küsimuse vastuses, õigusi, mida liikmesriikide siseriiklikud kohtud peavad kaitsma, ega mõjutada vastupidiselt õigusi, mis isikutel sellisest lepingust tulenevalt olla võivad.**
- 3. Asutamislepingu artikli 234 esimest lõiku kohaldatakse Iirimaa ja Hispaania vahel 9. märtsi 1964. aasta Londoni kalanduskonventsiooniga kehtestatud õiguste ja kohustuste suhtes.**
- 4. Liikmesriigi õigusnorm, millega nähakse ette karistused tema kalastuspiirkonnas ilma loata kalastamise keelu rikkumise eest, mis on kehtestatud Hispaanias registreeritud kalalaevade suhtes nõukogu 21. juuni 1978. aasta määrusega nr 1376/78, millega pikendatakse teatavaid ajutisi meetmeid kalavarude kaitseks ja majandamiseks, mida kohaldatakse Hispaania**

